1900. Ч. 2.

ХРОНЇКА
українсько-руського
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ

1900, січень - цьвітень.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Наукового Товариства імени Шевченка.

(Дня 1 н. с. цьвітня 1900).

Сьогорічні збори відбули ся в салї „Руської Бесїди“ в присутности 45 членів. Збори відкрив о год. 3. голова Товариства проф. М. Грушевський промовою такого змісту:

Високоповажані панї і панове, товариші і гостї! Маю честь повитати Вас і дякую, що Ви зволили зібрати ся на нинїшнї збори, — оглянути діяльність нашого Товариства в 26-ім роцї його житя, Товариства — що по части завдяки своїй дїяльности, по части завдяки теперішним культурним обставинам українсько-руського народа, останнїми роками придбало значіння культурного всеукраїнського центра, головного культурного огнища для всього простора України-Руси.

Се своє значіннє Товариство мало нагоду виразно зазначити на зверх і минулого року, як і попереднього. Ріжниця тільки та, що коли попереднього року Товариство наше сьвідомо взяло на себе ініциятиву национальної манїфестациї — сьвяткования столїтя українсько-руського відродження, минулого року така роля випала для нього досить несподївано. Я розумію виступ Товариства

в звістній справі українсько-руської мови на київськім археольоґічнім конґресі, — присутні певне мають її ще в сьвіжій памяти. З формальної річи, котра не повинна була цікавити нікого окрім президиї конґреса й, здавало ся, — могла бути рішена почерком пера її, стала ся принципіяльна справа — рівноправности українсько-руської мови і народности, що заінтересувала найширші круги, дебатувала ся в найріжнійших інстанциях, перейшла в пресу та служить і досї предметом заїлої полєміки. Як відомо, справа ся рішена була на користь українсько-руської мови, але обставлена такими умовами на практиці, що участь в з'їздї стала неможливою для Товариства. Воно відтягнуло ся від участи, а зголошені на борзї, на перший заклик його галицькими членами 30 рефератів пустила в науковий сьвіт в двох великих книгах, до котрої прибулаб і третя, як би зібрати реферати, повидавані в иньших виданнях Товариства. Ся збірка, надію ся, виставила поважне сьвідоцтво нашій науковій роботї, а та скажена заїлість, з котрою вороги свободи й національної рівноправности чіпають ся нашого Товариства і його виднїйших репрезентантів, показує очевидно, яке враженнє зробило поважне становище, зайняте нашим Товариством в сїй історії, яку брехню задало воно сим епізодом їх боротьбі проти рівноправности українсько-руського народа, які спустошення поробило в їх десятьлїтями нагромаджених псевдо-арґументах против неї. Епізод сей, досї ще не вичерпаний, в котрім несподївано так важну ролю прийшло відограти нашому Товариству, надїємо ся — значно причинить ся до прояснення українського питання в Росиї.

У внутрішнім житю нашого Товариства найбільше визначним фактом було переведеннє постанов нового статута про склад секций і дїйсних членів. В червнї переведено вибори дїйсних членів і нове уконституованє, в звязку з сим, секций й комісий. Сим способом без укорочення прав звичайних членів утворено в лонї товариства нову, науково кваліфікowану корпорацию, компетентну в усяких наукових справах, що мусить причинити ся до піднесення наукового престіжа Товариства. Загальне число дїйсних членів винесло 32: число хоч вповнї відповідне для своєї цїли, вийшло таке невелике тому, що при виборі члени тримали ся вповнї оправданого принципа: виберати передовсїм людей, котрі не тільки мають наукову кваліфікацию взагалї, але брали діяльну участь і в нашій науковій роботї.

В дальшім розвою своєї наукової роботи Товариство наше було в сильній мірі звязане недостачею гроша. Широкий плян наукової роботи і періодичних публїкаций, зачеркнений останніми роками, не тільки далеко переходить суму субвенций, які Товариство наше діставало на сї цїли — субвенций взагалї дуже скупих в порівнанню з иньшими анальоґічними інституциями, — але далеко перевисшив взагалї суму тих засобів, якими роспоряджало Товариство; в надії на лїпшу будучність, аби не спиняти розвою наукової роботи, вичерпували ми останніми роками касові запаси друкарні, і тим способом покрито дуже значну надвишку видатків 1898 р. (коло 3.000); в сїм роцї завдяки зросту субвенций і книгарняного обороту, а також і крайнїй ощадности, удало ся нам замкнути рахунки без дефіциту, а при тім удержати ся в зачеркнених рамах наукових видань; але брак гроша при тім давав себе сильно відчувати, і Товариство не могло перевести деяких дуже потрібних улїпшень в друкарні, ложачи все на наукові цїли; будемо надїяти ся, що значнїйший зріст субвенций в сїм роцї приведе нашу касу в лїпший стан, а заразом позволить зробити дальші кроки в розвою наукової роботи та наукових публїкаций.

Невважаючи на тїсні материяльні обставини наукова робота в Товаристві не тільки витримала в раз зачеркненім розмірі, давши $15\frac{1}{2}$ тома своїх періодичних публїкаций та два томи неперіодичних, але й далї розвивала ся неустанно. Коли торік ми могли з приємностию сконстатувати живий рух і поважну орґанїзацию лїкарської роботи, в сїм роцї можемо сконстатувати се в секциї правничій, завдяки заходам дра Днїстрянського, що скупив молодші сили, зорґанїзував роботу та розширив її проґраму; правничі публїкациї стоять тепер на черзї й чекають розширення із збільшеннєм материяльних зособів Товариства. Останніми часами завязано іще одну комісию язикову, але діяльність її належить уже до другого року й будучого справоздання. Так само ухвалене ще минувшого року видаваннє періодичних руських і нїмецьких білєтенів. — Хронїки Наукового Товариства імени Шевченка — війшло в житє лише з початком сього року.

Як і давнїйше, Товариство наше за браком иньшої інституциї, уважало своїм обовязком опікувати ся також і українським письменством. Орґан його — Лїтературно-науковий Вістник був і далї головним лїтературним орґаном і сполучав на своїх шпальтах майже усїх визначних письменників України-Руси, до котрих прибували

все нові надійні сили, а редакция старала ся як з одного боку — тримати його в курсї вселюдських інтересів, так з другого — як мож повнійше надати йому характер всеукраїнський. З приємностию зазначу, що сума передплати виказала хоч невеликий, але завсїди певний зріст в порівнанню з р. 1898, а в сїм роцї надїємо ся зросту ще значнїйшого.

Важні реформи переведено минулого року в діловодстві Товариства. Мушу запримітити, що орґанїзация діловодства не йшла в парі з скорим розростом аґенд і оборотів Товариства в минулих роках; звернувши всю увагу на науковий розвій та ощаджуючи гроші для наукових видатків, в діловодстві Товариства позіставлено давнїйшу рутину, і через те діловодство потроху запустило ся. Минулого року виділ дуже енерґічно узяв ся до реформи його і встиг зробити як на оден рік чимало; але завсїди в сїм напрямі зістало ся ще дуже богато зробити, і будущий виділ, запоможений новими силами, мусить на сю сторону звернути особливу увагу.

Предметом пильної уваги Виділа була також наша унїверситетська фундация. На жаль, і сього року він не міг предложити загальним зборам до затвердження фундацийного акту, бо в деяких основних точках не встиг іще прийти до порозуміння з фундатором. Тому поки що Виділ міг займати ся лише адмінїстрациєю фонду, на жаль — не можучи доходів його обертати на важні культурно-наукові цїли сеї фундациї.

Свій загальний погляд мушу закінчити згадкою про втрати, які понесло сього року наше Товариство. Сим разом були вони особливо численні й болючі. Втратилисьмо одного з що йно-вибраних дійсних членів — Митрофана Дикарева, талановитого й оріґінального дослїдника народнього житя, не зломленого незвичайно-тяжкими материяльними й суспільними обставинами трудівника, нашого дуже діяльного співробітника, що заповів нашому Товариству свою спадщину — духову і материяльну. Ми втратили звістного любителя української археольоґії й штуки, горячого обожателя памяти нашого патрона — Василя Тарновського. Ми втратили далї, — Володимира Барвінського, звістного окулїста Івана Борисикевича, ревного патріота Станїслава Глиньского, найстаршого віком з наших членів о. Олексія Торонського. Товариші зволять пошанувати їх память повстаннєм з місць. Пером їм земля!...

По промові покликав голова на секретарів зборів Володимира Гнатюка та Антона Крушельницького і уділив першому голосу для відчитаня протоколу з попередніх зборів, який присутні приймили до відомости.

По сьому поставив внесене др. Микола Шухевич, аби справозданя секретаря і касиера з діяльности Товариства в 1899 р. не відчитувано, тому що його надруковано і розіслано всім членам. Внесене принято і розпочато дискусию над справозданем.

Д. Ілля Кокорудз забравши голос зажадав пояснення в отсих точках: а) Чому в розходах не зазначено, чи виплачено відсотки фондам, що стоять під зарядом Товариства і були обернені в позичку для нього? б) Чи на щадничих книжочках дописані відсотки, чи їх може зовсім не дописуєть ся, але виймаєть ся? в) Що то за фонд названий іменем Ів. Котляревського?

На се відповів касиер др. Волод. Охримович так: а) Фондам, яких ужило Товариство на позичку для себе, виплачено стілько відсотків, кілько платила щадниця; маніпуляциї з позичкою не переводжено одначе в книгах у цілости, тому ті відсотки не приходять у касовім обороті, лише в білянсї. б) Відсотки на щадничих книжочках дописано до капіталу. в) Літературний фонд ім. Ів. Котляревського перейнило Товариство у свій заряд із початком 1900 року; справоздане з нього буде подане аж з кінцем тогож року.

Д. Кокорудз заявляє, що він невдоволений з поясненя першої точки і домагаєть ся, аби в будучности переводити через касу усї позициї, яких вимагає маніпуляция з позичкою. До його гадки прилучив ся також д. Антін Дольницький, але коли касиер пояснив, що нереальні позициї переведені через касу не мають ніякої вартости, відступив від свойого жадання.

Д. Олекс. Барвінський зажадав поясненя в справі ремунерациї праць поміщуваних у „Лїкарськім Збірнику“, які видали ся йому за високі в порівнаню з ремунерациєю праць поміщуваних в иньших виданях Товариства та в справі адміністрациї бібліотеки, особливо що до платні бібліотекаря, яка видала ся йому дуже низькою.

На се відповів голова, що в Товаристві всї ремунерациї однаково високі. Рубрика „Лїкарського Збірника“ вийшла лише з тої причини більша, що в неї вчислено ремунерациї одного співробітника за попередні роки, та завдаток другому співробітникови в квотї 300 зл. уділений Виділом на рахунок дальших його праць.

Що до платні бібліотекаря, то вона визначена йому за дві годині денної праці, тому не може уважати ся дуже низькою. Уставленнє висшої норми для ремунераций за роботу в Товаристві стоїть в залежности від збільшення його фондів.

Д. Ол. Барвінський заявляє, що так ремунерациї побрані за довший час з долини, як і завдаток належало вставити в окремі рубрики. Коли одначе касиєр пояснив, що ремунерациї взяті з долини мусїли увійти в рубрику пасивів, а лише завдаток можна було вставити в рубрику активів, д. Барвінський згодив ся з гадкою касиєра.

Дальше забрав голос др. Микола Шухевич і в імени членів трольної комісиї, які з важних причин не могли явити ся на зборах, відчитав письменне їх справозданє з внесенєм на уділенє виділови абсолюториї.

Над справозданєм комісиї вивязала ся дискусия. Д. Ярослав Грушкевич зажадав, аби контрольна комісия переводила в будучности докладний шконтр рахунків, а не на виривки. — На се відповів др. Волод. Охримович, що його книжку касову перешконтрувала комісия в цїлости і жадала до кождої позициї асиґнат або иньших документів. Кождої позициї друкарняної книжки та з адміністрациї дому комісия не потрібувала переходити, бо їх контролювали члени виділу, а навіть не могла, бо на те мусїлаб стратити пару місяців часу. — Д. Волод. Шухевич зажадав, аби Я. Грушкевич взяв назад своє внесенє, бо колиб воно перейшло, тоді не схотїв би нїхто увійти до контрольної комісиї. До його гадки прилучив ся також др. Волод. Коцовський. — Д. Я. Грушкевич заявив, що він не поставив внесеня, лише бажав, аби шконтр не переводжено побіжно, особливо з адміністрациї каменицї. — Д. Сидір Громницький пояснив, що рахунки адміністрациї каменицї перевірювала комісия цїлий тиждень, що шконтр проте не був побіжний, хоч кождої позициї не можна було перейти. — По сьому піддав голова під голосованє внесенє комісиї на уділенє Виділови абсолюториї, яке збори приняли.

Дальше перейшли до вибору нового Виділу. На внесенє д. Тита Реваковича вибрано головою через акламацию поновно проф. М. Грушевського. Голова подякувавши за вибір, зарядив на десять мінут перерву для наради над лїстою нового Виділу.

По перерві поставив внесенє д. Вол. Шухевич, аби над членами, що засїдали вже в виділї, голосовано явно, а над новими

явно. — О. Олек. Стефанович зажадав, аби над усіми членами голосовано тайно. Збори приймили се внесенє. Голова покликав на скрутаторів дд. Яр. Грушкевича, Ґриця Ґарматія і Фр. Марисюка і приступлено до голосованя.

Доки скрутатори обчислювали голоси, перейшли збори до останньої точки нарад зборів, до внесень і інтерпеляций.

Д. Олек. Барвінський поставив внесенє, аби Товариство заснувало у себе музей, який був би подекуди доповненєм бібліотеки. Для нього можнаб було виєднати субвенцию в соймі, а з часом і міністерство осьвіти спомагалоб його тим, що закуповувалоб ріжні предмети від часу до часу і дарувало для нього. Зажадав також, аби Виділ опублїкував відозву з просьбою надсилати для музея всякі предмети та аби просив „Просьвіту" відступити нашому Товариству зібрані у неї музеальні предмети.

На се відповів голова, що музей вже заснований давнїйше при Товаристві, та має деякі предмети, хоч і не багато. Успішнїйший розвій його на разї не можливий з браку людей, що хотїли музеєм специяльно зайнятись, а передовсїм фондів, хоч Виділ не переставав дбати про його побільшеннє.

Д. Ол. Барвінський доказував, що музей може збільшити ся значно приватними дарами. Він має н. пр. відомість, що проф. Антонович віддав би дуже радо свою дуже цінну збірку до нашого музея.

Д. Вол. Шухевич повідомив збори, що він оглядав недавно дуже цїнну музеальну збірку в одному монастирі. Як би Товариство вислало там свойого делеґата, то може удалоб ся її набути для нашого музея.

Др. В. Коцовський поставив внесенє, аби Товариство вислало депутацию до ординариятів і просило їх вплинути на духовеньство, щоби воно віддавало церковні старинности до нашого музея з застереженєм права власности.

Др. Іван Франко згадав про консервацию наших цїнних, старинних памяток, про те, що консерватори не дбають про них, чого доказом може бути дорогоцїнний іконостас у Краснопущи, який згорів минулого року з причини недбалости консерваторів, та прилучив ся до внесеня дра В. Коцовського, одначе з таким додатком: Ординариянти вплинуть на підвластні собі монастирі, щоби вони дали нам у депозит усї старинні предмети і рукописи, які їм

не потрібні. Зажадав також, аби Товариство заложило альбом автоґрафів і віддало його до публичного ужитку.

О. Олек. Стефанович пригадує, що він ставив уже минулого року внесенє так на розширенє музея, як і на виданє відповідної відозви до нашої публики. Тепер може лише прилучити ся до гадки попередніх бесідників.

Др. Мик. Шухевич звертає уваги, що ставленнє самих директив не поможе, а треба постарати ся про збільшеннє фондів, і поставив внесенє на замкненє дискусиї. Внесенє принято. Перед тим записали ся ще до голосу д. Ол. Барвінський і др. В. Коцовський.

Д. Ол. Барвінський заявляє, що коштами нема що відстрашувати ся, бо на музей буде можна певно дістати субвенцию. Прилучує ся також до внесеня дра В. Коцовського в справі депутациї до епископів.

Др. В. Коцовський поставив ще внесенє, аби Товариство звернуло ся до міністерства осьвіти з жаданєм, щоби консерваторами наших старинних памяток іменовано наших знавців.

Тут перервано дискусию для оголошеня результату виборів. Голосувало 43 члени. Виділовими вибрано: Вол. Гнатюка, Сид. Громницького, Іл. Кокорудза, В. Коцовського, В. Охримовича, Ст. Томашівського. Заступниками виділових вибрано: Ант. Крушельницького, Ів. Макуха, Мих. Новаковського. Вибрано також контрольну комісию, до якої увійшли члени: Ярослав Грушкевич, Кость Паньковський і Юл. Сїчинський.

Вкінці вибрано депутацию до епископів в справі музея, до якої увійшли: Ол. Барвінський, Сид. Громницький, Волод. Шухевич. Д. Ол. Барвінський поставив дальше внесенє на підвисшенє платні бібліотекареви. По поясненю голови, що така справа належить до Виділу, а не до загальних зборів, внесенє передано новому Виділови як директиву.

Др. Мик. Шухевич поставив дезідерат, аби Виділ зладив реґулямін фондів, якими орудує, а д. Ол. Барвінський, аби висилано „Записки“ до бібліотек учительських семинарий та словянського семінаря у Відни.

По сьому замкнув збори голова о шестій годині вечером.

Засїданя Видїлу Наукового Товариства імени Шевченка.

В протягу чотирох місяцїв (сїчень—цьвітень) відбув Видїл десять засїдань, на яких полагоджено такі важнїйші справи.

I засїданє дня 10 сїчня.

1) Вибрано комісию зложену з трьох членів: дд. І. Франка, С. Громницького і К. Паньківського, аби до кінця сїчня оцїнила вартість маґазину книжок. 2) Порішено перенятя бібліотеку товариства „Просьвіти" тільки тодї, коли вона згодить ся передати її без усяких застережень. 3) Принято до відомости поясненє дра В. Охримовича в справі леґату зробленого пок. Замлиньским у Самборі для Товариства. 4) Принято пятьох нових членів. 5) Ухвалено дати на коляду для бідних школярів школи ім. М. Шашкевича 5 зл. 6) Порішено друкувати повне виданє творів Юрия Федьковича тодї, коли Товариство „Руська Бесїда" в Чернівцях відступить від жаданя передавати їй 500 примірників на власність, а згодить ся на визначенє половини чистого доходу з розпродажи на стипендийний фонд ім. Ю. Федьковича. 7) Принято до відомости письмо львівського маґістрату в справі названя площі перед каменицею Товариства площею Тараса Шевченка і виставленя памятника поетови на тій площи. 8) Порішено висилати Академії Наук у Петербурзї всї виданя Товариства, коли й вона буде висилити в заміну всї свої виданя.

II засїданє дня 19 сїчня.

1) Оцїнено вартість маґазина Товариства на 36000 злр. 2) Ухвалено надати провізоричну посаду маніпулянта Товариства д. Грозикови, а для веденя бухгальтериї прийняти иньшого урядника. 3) По-

ручено д. Томашівському вести реферат друкарні. 4) Принято до редакциї Л. Н. Вістника д. Антона Крушельницького. 5) Порішено просити Ставропиґію, аби відступила Товариству по одному примірникови своїх видань.

III засїдане дня 26 січня.

1) Поручено провізоричне веденне бухгальтериї д. Угрину, урядннку Народної Торговлї. 2) Принято до відомости справоздане д. Томашівського з обороту паперу в друкарнї. 3) Принято до відомости письмо Видїлу Краєвого, в якому відмовив він позички Товариству на закупно машини для друкарнї. 4) Ухвалено „Руській Бурсї" в Новім Санчи дати запомогу в квотї 10 зл.

IV засїдане дня 7 лютого.

1) Принято пятьох нових членів. 2) Порішено поуряґувати довжників друкарнї, аби вирівнали свої залеглости. 3) Признано М. Бойчукови ученикови краківської Академії малярської підмогу в квотї 50 зл. 4) Принято до відомости реґулямін секций і реґулямін запомогових фондів для лїтератів ім. Д. Мордовця і ім. Ів. Котляревського. 5) Поручено Етноґрафічній комісиї вислати 10 лютого привітну телєґраму Всеволодови Ф. Міллєру в Москві по поводу ювилею його наукової дїяльности. 6) Принято до відомости, що сербська Академія Наук у Білградї увійшла в обміну виданями з Товариством.

V засїдане дня 14 лютого.

1) Обговорено білянс Товариства за 1899 р. і поручено поробити в ньому деякі зміни. 2) Порішено підвисшити платню метрампажови д. Вознякови. 3) Принято до відомости, що д. Угрин згодив ся приняти на себе тимчасово ведене бухгальтериї від першого марта 1900 р.

VI Засїдане дня 28 лютого.

1) Принято до відомости білянс за 1899 р. 2) У справі підвисшеня платнї складачам друкарнї поручено розглянути ся докладнїйше д. Беднарському, директорови друкарнї і здати справу на засїданю Видїлу. В справі підвисшеня платнї д. Беднарському поручено розглянути ся д. Томашівському і поставити відповідну резолюцию.

VII засїдане дня 14 марта.

1) Рішено скликати загальні збори Товариства дня 1 цьвітня 1900 р. в комнатах „Руської Бесїди". 2) Признано д. Вол. Шухевичови 100 зл. на частковий зворот коштів подорожий по Гуцуль-

щині. 3) Книгарський опуст при закупні книжок на рати дозволено давати лише тим, що докладно сплачують рати і то аж як сплатять останню рату. 4) Признано В. Гнатюкови 150 зл. надзвичайної ремунерациї на виїзд для поратованя здоровля до Закопаного. 5) Провірено остаточно і принято до відомости рахункове справоздане зладжене д. В. Охримовичем.

VIII засїдане дня 23 марта.

1) Принято до відомости, що голова Товариства вислав д. Іллї Шрагови в Чернигові привітне письмо з поводу його ювилею. 2) Підвисшено платню кільком складачам друкарні і директорови Беднарському. 3) Ухвалено завести теки на переховок редакцийних листів і протокол подавчий, де вписувало би ся все, що приходить і виходить із Товариства. 4) Признано дру В. Охримовичеви ремунерацию за уложене білянсу в квоті 100 зл. 5) Принято одинайцятьох нових членів. 6) Принято до відомости привітну телеґраму від Киян, зібраних при сьвяткованю памяти Шевченка, вислану Товариству. 7) Принято до відомости подяку „Читальні русько-католицької духовної семинариї“ у Львові за книжки, відступлювані їй Товариством по половинї цїни. 8) Принято до відомости подяку Всеволода Ф. Міллєра в Москві за привітну телеґраму вислану йому Етноґр. комісиєю в день його ювилею.

IX засїдане дня 29 марта.

1) Ухвалено вислати письменну подяку д. Осипови Онишкевичови у Львові і дру Л. Озаркевичу в Городку за дар книжок для бібліотеки Товариства. 2) Поручено Етноґрафічній комісиї внести до Сойму петицию для визначеня їй підмоги на етноґрафічну експедицию. 3) Ухвалено внести до Сойму петицию з жаданєм заснованя українсько-руської ґімназиї в Станїславові. 4) Принято подяку д. Іллї Шрага за вислане йому привітне письмо в день ювилею. 5) Принято подяку „Руської Бурси“ в Новім Санчи за безплатне надруковане відозви в справі будови церкви в Новім Санчи.

X засїдане дня 5 цьвітня.

1) Перенято від Вол. Гнатюка щадничу книжочку фонду лїтератів ім. Ів. Котляревського на суму 986·18 корон. 2) Принято до відомости, що міністерство осьвіти признало Товариству на 1900 р. субвенцию в квоті 3000 зл. 3) Ухвалено поурґувати членів, що залягають із вкладками, аби їх заплатили. 4) Принято до відомости, що на вечерницї Шевченка в Пшибрамі (в Чехах) вислано привітну телеґраму. 5) Затверджено вибір нових дійсних

членів Товариства: Олександра Лотоцького, дра Евгена Олесницького, Михайла Павлика і Володимира Шухевича. 6) Принято до відомости уконституоване секций. 7) Виділ уконституовав ся частинно так, що вибрав заступником голови д. Сид. Громницького, секретарем Волод. Гнатюка, заступником секретаря Ант. Крушельницького, касиєром д. Іл. Кокорудза, контрольором др. В. Охримовича, референтом друкарні Ст. Томашівського, адміністратором камениці дра В. Коцовського. 8) До адміністрацийної комісиї камениці ухвалено запросити крім адміністратора і заступника голови ще дд. Осипа Ганїнчака і Костя Паньківського.

Засїданя секций і комісий Товариства.

Спільні засїданя секций.

I. засїданє дня 31 січня.

Проф. М. Грушевський відчитав проєкт реґуляміну секций і комісий; по подрібній дискусиї принято його із деякими поправками.

II засїданє дня 14 лютого.

Переведено ревізию складу поодиноких комісий Товариства і доповнено їх деякими новими членами. Повний склад комісий представляєть ся тепер так:

1) Археоґрафічна комісия: Володимир Антонович, Дмитро Багалій, Михайло Грушевський, Іван Каманїн, Володимир Кордовський, Олександер Колесса, Кость Левицький, Олександер Маркевич, Степан Смаль-Стоцький, Кирило Студинський, Степан Томашівський, Іван Франко. Комісия уконституувала ся, вибравши головою М. Грушевського, заступником Ів. Франка, секретарем Ст. Томашівського.

2) Правнича комісия: Остап Весоловський, Евген Гвоздецький, Станїслав Днїстрянський, Антін Дольницький, Филип Евич, Мирослав Здерковський, Ярослав Ільницький, Іван Кузьма, Олександер Кулачковський, Евген Левицький, Кость Левицький, Олександер Менцїнський, Іван Макух, Михайло Новаковський, Володимир Охримович, Тит Ревакович, Петро Стебельський, Олекса Танячкевич, Остап Терлецький, Микола Шухевич, Степан Шухевич. Комісия порішила уконституовати ся на окремім засїданю.

3) Етноґрафічна комісия: Олександер Барвінський, Микола Біляшевський, Валєріян Боржковський, Федір Вовків, Володимир Гнатюк, Борис Грінченко, Юрий Жаткович, Олександер Колесса, Філярет Колесса, Агатанґел Кримський, Данило Лепкий, Микола Лисенко, Володимир Охримович, Осип Роздольський, Іван Франко, Володимир Шухевич. Комісия уконституовала ся, вибравши головою О. Барвінського, заступником Ф. Вовка, секретарем В. Гнатюка.

4) Язикова комісия завязана тогож дня відповідно до висловленого давнійше внесеня д. М. Павлика; до неї увійшли: Олександер Барвінський, Олександер Борковський, Володимир Гнатюк, Михайло Грушевський, Ілля Кокорудз, Олександер Колесса, Михайло Комарів, Олександер Кониський, Володимир Коцовський, Агатангел Кримський, Кость Левицький, Володимир Науменко, Гіляр Огоновський, Володимир Охримович, Михайло Павлик, Михайло Пачовський, Степан Смаль-Стоцький, Кирило Студинський, Евген Тимченко, Іван Франко. Комісия уконституовала ся вибравши головою О. Колессу, заступ. голови М. Павлика, секретарем М. Пачовського.

5) Лікарська комісия: Евген Бурачинський, Мирон Вахнянин, Гриць Гарматій, Олекса Грабовський, Ярослав Грушкевич, Василь Гукевич, Лев Коссак, Евген Озаркевич, Стефан Петрицький, Лев Петровський, Щасний Сельський, Антін Хомин. Комісия уконституовала ся вибравши головою Сельського, заступником голови Озаркевича, секретарем Гарматія.

III. засідане дня 1 цьвітня — загальна нарада над вибором нових дійсних членів.

IV засідане дня 4 цьвітня.

Др. Дністрянський зреферував гадку комісиї, вибраної ad hoc, про приступлене Австриї до берненської конвенциї в справі авторських прав у літературі та штуці і поставив резолюцию: Наукове Товариство ім. Шевченка висказуєть ся проти приступленя до конвенциї з огляду на культурні потреби нашого народа. Референта упрошено виготовити докладну відповідь міністерству в сій справі.

Засіданя історично-фільософічної секциї.

I. засідане дня 24 січня.

1) Проф. М. Грушевський відчитав реферат п. н. „Ковтки київського типа в сучасних Кавказців“, який ухвалено друкувати в Записках. 2) На дальші томи „Історичної Бібліотеки“, призначено праці Новіцкого, Антоновича і Лазаревського, опісля Владімірского-Буданова, Єфименкової і Любомірского про селянство, дальше підуть розвідки про міщанство, про боярство і шляхту, правний устрій і т. и. 3) Проф. М. Грушевський повідомив, що друга половина рефератів, призначених на київський археольоґічний з'їзд, вийде

в подвійнім томі „Записок“ XXXV—XXXVI. 4) Др. Стан. Дністрянський повідомив про бажанє Правничої Комісиї, аби виділ відніс ся до сойму і міністерства за підмогою на розширенє „Правничої Часописи“ і на збиранє материялу для аґрарних відносин у східній Галичині, до чого він приготовує вже відповідний квестионар; заразом повідомляє, що з X т. др. К. Левицький складає з себе редакцию Правничої Часописи; секция поручає переймити її дру Дністрянському. 5) Д. Мих. Павлик порушив справу неодностайности мови у виданях Товариства і поставив внесенє на вибір язикової комісиї, що малаб уложити в першій мірі певні загальні язикові норми. По ширшій дискусиї порішено відложити справу на пізнійше.

Зміст реферата проф. М. Грушевського:

Референт переконав ся, що у сучасних гірняків в околицях Владикавказа досі уживають ся ковтки в руській археольоґії звані київськими, і азиятські золотники Владикавказа досі виробляють такі ковтки; пару таких ажурових ковтків, куплену ним в 1899 р., він демонстрував присутним і звернув увагу їх на те, що детайлї ковтків повтаряють ся в иньших виробах місцевого золотництва. На його гадку сей факт розповсюдження київських ковтків на Кавказї міг би промовляти за тим, що сей тип ковтків взагалї, а й специяльно ковтки ажурові — прийшли до нас зі сходу.

II засїданє дня 14 лютого.

Директор секциї, проф. Грушевський, повідомив членів про письмо міністерства з бажанням, аби Т-во висловило гадку що до приступленя Австриї до берненської конвенциї для авторських прав у всяких галузях лїтератури, штуки і фотоґрафії. Справу віддано комісиї зложеній з дра І. Франка, дра К. Студинського і референта правничої комісиї з обовязком предложеня відповідної резолюциї на спільне засїданє усїх секций.

III засїданє дня 7 марта.

1) Секретар Ст. Томашівський зреферував розвідку Дениса Корінця п. н. „Зносини Ів. Виговського з Польщею в рр. 1657—1658“. 2) Він ще подав найденний ним лист гетьмана Мазепи до львівських міщан, виказавши його дату і поробивши свої уваги до нього. Порішено надрукувати в „Записках“ у відділї „Miscellanea“. 3) При евентуальнім виборі нових дїйсних членів порішено не творити специяльних комісий, але полишити вибір самим секциям.

Зміст реферата Д. Корінця:

Автор займає ся зносинами І. Виговського з королем Яном Казіміром від смерти Б. Хмельницького до уложення умови гадяцької, як Казімір намагавсь ще Богдана намовити до повороту під польське пановане і в тій цїли вислав до него секретара свого Станїслава Беньовского. Сей війшов в переговори з гетьманом, але перервала їх смерть сього останнього. Посол звернувсь проте до його наступника Івана Виговського. Місия його закінчилась певним успіхом. Виговський потрібуючи спокою для того, щоб зміцнити ся на новім урядї уложив з Беньовским тимчасову умову: козаки з'обовязувались не посуватись за ріку Случ, а Поляки поза Горинь. Територия між обома ріками мала бути неутральною. Умова склалась з початком жовтня 1657 р. Одначе не було щирости по обох сторонах. Між Поляками були такі — головно гетьмани, що волїли б були силою примусити козаків до злуки з Польщею, а знов Виговський, не говорячи про цїлу масу українського народа, не вірив Польщи і бажав сею перервою покористуватись для розширеня териториї козацького панованя. Інтересував його головно Пинськ, що ще за житя Хмельницького піддавсь козакам, але звідти — вже за Виговського — війська литовські прогнали козаків. Виговський тим обурений жадає сатисфакциї і грозить посилкою війська, а тим часом займає значну часть пинського повіту і териториї між Горинею й Случою, заслоняючись тим, що робить се на просьбу тамошньої шляхти. Се знов викликує погрози гетьмана Павла Сапіги і зближенє його до Горини. Беньовский ледво тільки з трудом може повздержати війну. В сїчни 1658 р. ситуация стає дуже напруженою, сам Беньовский тратить віру в успіх своїх заходів. Польща побільшує сили свої на Волинї, сам гетьман кор. Стан. Потоцкий іде до Сокаля (лютий 1658 р.), аби пізнати наміри козаків і забезпечити від них границї.

Одначе серед того настає певний відворот в зносинах польсько-козацьких в напрямі зближеня Виговського до Польщі. В серединї лютого приїздить до Польщі посол Виговського Теодозий Томкевич, міщанин і купець львівський, повірник Виговського, а при тім шпиг Беньовского. Мав він приготовити справу польсько-козацької згоди, а головно вивідати ся від короля і сенаторів, чи козаки можуть полягати на інструкциї данїй Беньовскому до устних переговорів і чи Польща щиро бажає згоди з козацтвом. Се друге особливо вказує, що Виговський починає щирійше думати про згоду з Польщею.

Причини сего шукає автор у внутрішних відносинах України і в відносинах її до Москви.

В початках гетьманованя Виговського проявляє ся антаґонізм, що вже від давна був між низшими верствами козацтва і Запорожем та між старшиною городовою і звертає ся головно против репрезентанта тої старшини, її впливом і заходом вибраного гетьмана Виговського. Рух зразу придушений Виговським зростає, коли на чолї його стає полтавський полковник Мартин Пушкар. Противники Виговського звертають ся до Москви, представляють вибір його нелеґальним, обжаловують його, нїби він зрадив цареви, і жадають нового вибору. Виговський знов жадає придушеня ворожого йому руху. Москва не перехиляє ся нїкуди рішучо, обі сторони завзиває до згоди і обіцює для полагодженя сварнї зібрати козацьку раду. Виговський бачив, що не може бути певним прихильности Москви, що він зовсїм полишений власним силам, а навіть міг підозрівати Москву в прихильности до своїх ворогів. Се примушувало його шукати собі опори де инде.

До Москви зразила його ще й справа воєвод. З початком 1658 р. цар заповідає Виговському, що пішле на Україну своїх воєвод з військом для оборони її від ворогів. Виговський добре розумів, як небезпечними для автономії України могли бути царські воєводи розміщені по важнїйших містах, одначе не міг противитись царській воли представленій як ласка, старає ся тільки справу відсунути і для того послови царському, що жадає визначеня міст для воєводів, обіцює се зробити за особистим порозумінєм з царем; він чув одначе, що Москва від свого не відступить, мусїв проте поважно призадуматись над дальшими відносинами до неї. Се вже зближає його до Польщі.

Ще певнїйше ніж місия Томкевича вказує на се припорученє дане Виговським П. Тетері — вивести ґарнїзони козацькі з Кореччини і полагодити пограничні непорозуміня між військами козацькими і польськими. Тетеря вже в марті стоїть на граници в Межибожу, відновлює і потверджує умову Виговського з Беньовским та умовляє ся з Беньовским, що польські війська мають стояти на кватирах перед Горинею, а козаки мають повідомити, коли їх наперед посунути. Остання точка сталась причиною нового непорозуміня.

Сенат польський і значнїйші мужі з цїлої Польщи і Литви зібрані королем на нараду в справі відносин Польщі до козацтва

прирадили вислати для веденя пересправ з Виговським обох гетьманів П. Сапігу і Ст. Потоцкого і каштелянів Євлашевского і Беньовского. Весною мали вони зібрати ся в Дубнї і тут з Виговським або його повномічником переспрavляти. Під покривкою тих пересправ Сапіга збирає військо під Дубно. Се викликує у Виговського підозріне, що Польща хоче почати війну, він проте звертає ся до Беньовского і Потоцкого, аби подбали про додержане умови, то грозячи війною, то покликуючись на се, що вже положено підставу, яка дає надію, що злука України з Польщею, наступить. Виговський не бажає тепер зірваня з Польщею, противно стремить до тїснїйшого зближеня з нею і для того знов посилає до короля Томкевича з жаданєм веденя дальших переговорів і закінченя справи мотивуючи се догідною порою, яка може проминути на все.

З початком червня Томкевич був у Беньовского, в дорозї до короля. Не довго по нїм (з кінцем червня) приїздить до Межиріччя Тетеря, з необмеженим порученєм від Виговського до веденя переговорів. На його диво прибувають до него Беньовский і Євлашевский, обговорюють справу злуки України з Польщею й їдуть до короля для представленя йому справи. Незабаром, бо вже з кінцем серпня Беньовский є в таборі Виговського, на Липовій долинї під Гадячем і тут уже 16 вересня умова уложена і заприсягнена, а 19 вересня посли Виговського П. Тетеря і І. Ковалевський їдуть до короля з точками умови, на які він і достойники коронні мали зложити присягу. Так отже склалась гадяцька умова.

Остаточного мотиву, який прихилив Виговського до неї шукає автор знов у внутрішних відносинах України і її відносинах до Москви. Виговський не можучи діждатись від Москви помочи против ворожого йому руху, сам за помочию Татар, против виразного заказу послів царських, побив своїх ворогів (май — червень), міг отже боятись пімсти Москви. Тому то ідучи в похід і в часї самого походу він горячо дбає про те, щоб переговори з Польщею довести до кінця.

Одначе Польща не дала йому відповідної помочи, він не міг удержатись против Москві і ворожому рухови на Українї, що за помочию Москви по проголошеню гадяцької умови знов віджив. Сама умова не могла йому придбати серед української маси прихильників, бо у неї була від віків закорінена ворожня і недовірє до Польщі, а сама умова не мала для неї притягаючої сили. Умова та була ділом Виговського і його прихильників і подбала головно

про інтерес незначної частини українського народа і козацтва, полишаючи знов масу його давним злидням.

IV засїданнє 14 марта.

Проф. М. Грушевський реферує статю Ф. Вовка: „Знахідки у могилах між Веремєм і Стретівкою і біля Трипілля“, призначену до III т. Материялів до укр. етнольоґії; ухвалена до друку.

Автор подає дневник розкопок зроблених д. Хвойкою в 1897. Могили коло Веремя (розкопано 5) визначають ся великою ріжнородність, з них найбільш цікава могила ч. 4, з трома верствами (поверхами) похоронів. Могили коло Трипілля (розкопано 3) всї містили похоронні комори, найбільше богатим змістом визначаєть ся мог. 1, з електровими і бронзовими окрасами й статуеткою — як думає референт — фалїчного божка.

V засїданє дня 1 цьвітня.

1) Вибрано дійсними членами Олександра Лотоцького в Київі і дра Евгена Олесницького в Стрию. 2) Уконституовано на ново секцию, вибравши головою проф. М. Грушевського, заступ. голови дра Стан. Днїстрянського, секретарем Степ. Томашівського, заступником секретаря дра Волод. Охримовича. 3) Принято до відомости, що Правнича комісия уконституовала ся вибравши головою дра Стан. Днїстрянського, заст. голови дра Костя Левицького, секретарем Остапа Весоловського.

Засїданя фільольоґічної секциї.

I. засїданє дня 24 січня. 1) Др. Кирило Студинський зреферував працю д. Осипа Маковея п. н. „Причинки до жерел Ґундулїчевого Османа“. Працю ухвалено друкувати в „Записках“. 2) Той сам зреферував працю д. І. Стешенка п. н. „Станко Враз, його поезия і значінє в історнї национального відродженя південнозахідних Славян“. 3) Др. Іван Франко предложив свою працю, призначену на археольоґічний з'їзд у Київі, п. н. „Карпато-руська лїтература в XVII – XVIII в.“ — Працю ухвалено друкувати в „Записках“.

Зміст реферата Ос. Маковея:

В статї своїй подає автор коротку історию походів одного героя поеми, Корецького, його утечі з неволї і смерти і вказує особливо на його побут у Дубровнику (Раґузї) і Льорето 1618 р.;

з того часу походять на думку автора відомости Ґундуліча про Корецького. Далї автор доказує, що Коронович Володислав, князь Радивил і Пац, про котрих мова у поемі, були 13. грудня 1624 в Анконї в домі Ґундулїчів у гостях. Сими відвідинами поясняє автор прихильність Ґундуліча до Поляків і деякі його відомости про них. Сучасні польські жерела про Хотинську війну 1621 мабуть зовсїм не були звісні Ґундулїчеви. Вкінці на основі показаного розвою відомостий Ґундуліча про Корецького і королевича автор не годить ся з думкою Павича, що „Осман" — се дві поеми; лише годить ся з думкою Марковича, що се одна поема, уже недалека викінченя. Здогадує ся, що недостаючі дві пісні поеми Ґундуліч думав доповнити між иньшим утечею Корецького, а не смертию його, як се зрадив Мажуранич.

Зміст реферата дра І. Франка:

Референт висловлює з разу деякі загальні уваги про потребу ґеоґрафічного розкладу при студиях над історією літератури, підносить заслуги новійших дослідників на полї української літературної історії і згадує про прогалини в нашім знаню літератури XVII, а особливо XVIII в., викликану головно тим, що про письменську діяльність по ріжних теріториях України-Руси знаємо мало, особливо коли продукти тої діяльности задля неприхильних обставин не були друковані, а тілько ходили з рук до рук у рукописах. Карпаторуська територия, що тягне ся вздовж Карпат і їх обобічного підгіря від Спіжу на заході аж до румунської границї на сходї, належить до тих територий, яких письменство доси було найменше звісне, хоча по думцї референта і з погляду на мову, як і з погляду на стиль воно творить осібний тип у цілому розвою літератури українського народа. На основі значного числа рукописів, недавнїм часом повіднаходжених ріжними дослідниками, пробує референт дати коротку характеристику сего Карпаторуського письменства в XVII—XVIII в. По перед усего він підносить його пупілярність: духовні теми, казаня, леґенди, апокріфи, церковні пісні, далї також більше сьвітські оповіданя, притчі, повісти (Александрія), чародїйські і ворожбитські писаня — були перекладані на мову близьку до місцевих говорів, а властиво перероблювані з наданем їм більш або менше виразного місцевого кольориту. Референт підносить і те, що в тих писанях проявляє себе часто почуте національної або бодай церковної єдности всеї України; особливо радо згадуєть ся про Київ навіть у памятках писаних на

північній Угорщині або в західнїх Карпатах. Вкінці показує референт упадок сего письменства, що при кінці XVIII в. В Галичині було виперте заводженою по школах мертвою і незугарною церковщиною, так що при пізнїйшім відродженю народнього письменства воно не мало майже ніякого виднїйшого впливу. В додатку подає референт описи 20 рукописів або рукописних уривків, що були основою його характеристики та наводить із них виписки і проби їх мови.

II засїдане дня 7 марта.

1) Порішено просити д. Кониського, аби поробив конечні зміни в своїй праці про Шевченка і використав нові материяли, які появили ся від часу, як він зладив працю, а друк її розпічнеть ся зараз і вийде як IV т. Збірника фільол. секциї. 2) Поручено д. Павликови ладити дальший том праць Драгоманова, що міг би поволи складати ся, хоч зараз не вийшов би. 3) Др. Іван Франко відчитав свою працю п. н. „Апокріфічне євангелиє Псевдо-Матвія і його слїди в українсько-руській лїтературі". — Працю ухвалено друкувати в збірнику рефератів археольоґічного з'їзду.

Зміст реферата дра І. Франка:

Референт звертає увагу на важність апокріфів, а специяльно апокріфічного єв. Псевдо-Матвія для пізнаня початків національних лїтератур у західній Европі, характеризує далї взаїмні відносини трьох найважнїйших євангелий дїтства (Яковового Первоєвангелия, єв. Псевдо-Матвія і єв. De nativitate Beatae Virginis) і обговорює середньовікову латинську поему „Vita B. Virginis et Salvatoris rhytmica", що виплила з двох остатнїх з додатком ще якихсь иньших жерел. Переходячи на поле словянських лїтератур розбирає реф. детально, порівняним методом три старочеські поеми про вродженя і молодість Марії, а також видану ним сербо-руську поему, знайдену в рукописі в Керестурі на півднї Угорщини. З того розбору показуєть ся, що із старочеських поем анї одна не опираєть ся безпосередно на латинських апокріфах, але одна з них близша до Псевдо-Матвія, а дві до єванг. De nativitate. Керестурська поема, хоч в основі також оперта на західній, латинській традициї (не на Первоєвангелию, звіснім у православних з давна, але не звіснім у західній Европі), виявляє в свойому змістї такі відміни, що склонюють референта шукати її безпосередного жерела в тій версиї апокріфічних оповідань, яка виробила ся в крузї українських письменників XVII в. з мішанини західньої і православної традициї

і знайшла свій найвидатнійший і для пізнійших часів закінчений у Четях Минеях Димитрия Ростовського. Се доводить референта до відповіди на питанє: де, коли і ким могла бути написана Керестурська поема? Не зважаючи на невеличку примітку русько-словацької мови поема зложена мовою церковно-словянською з примішкою сербізмів, при тім сербізми показують ся належними до ориґіналу, а рутенізми пізнійшою примішкою копістів, що часто псує віршову форму. Се доводить референта до думки, що поема була витвором тої сербословенської або іллїро словянської школи, яка заснована коло 1710 р. тревала довший час особливо в Новім Садї, якої першими учителями були київські Українцї, якої найздібнійші ученики (Йован Раїч) учили ся потім у Київі. Ся школа запровадила власне до сербського письменства ту сербо-церковщину, що остаточно була усунена аж реформою Вука і новійшим науковим розслїдом сербо-хорватської мови. Ся школа дала однак перший почин до поважних студий над сербською історією і зробила богато для народньої просьвіти. Референт звертає увагу з посеред писателїв належних до тої школи на невеличку ґрупу, що при кінцї XVIII і в початку XIX в. була діяльною в Бачцї (в Новім Садї і Земунї) і визначувала ся охотою до поетичного перероблюваня старих духовних леґенд, і схиляєть ся до думки, що в тім крузї повстала мабуть і Керестурська поема.

III засїданнє 14 марта.

Др. К. Студинський реферує свою розвідку: Хто був автором „'Αντίῤῥησις'а“ (ухвалено до друку в Записках).

В р. 1599 появила ся в мові руській, а рік пізнїйше в польськім перекладі книжка п. н. „'Αντίῤῥησις“, звернена против твору „Апокрізіс“, виданого в р. 1597 в польській мові, а в р. 1598 з руськім перекладі, а писаного в оборонї православної церкви протестантом, Христофором Філялєтом (Бронським).

„'Αντίῤῥησις“ вийшла в сьвіт без імени автора. Стебельский в своїй моноґрафії „Dwa wielkie światła“ думає, що автором „'Αντίῤῥησις-а“ був Петро Аркудий, причім додає, що згадана книжка вийшла первістно в р. 1598 в латиньскій мові. Гадку Стебельского приняли всї дальші учені. Доперва проф. Скабаланович в своїй звістній студиї над „Апокрізісом“ виступив против гадки Стебельского і доказав, що автором „'Αντίῤῥησις а“ був не Аркудий, лише еп. Потїй. Скабаланович зазначив притім, що Стебельский невірно думає, коли подає, що книжка була видана в латиньскій мові, коли

в приступних нам примірниках лише передмова списана в латиньскій мові. Против погляду проф. Скабалановича виступив проф. Ґолубєв в своїй статї „Библіографическія замѣчанія“ (1876) і рішив питанє, хто був автором „'Αντίῤῥησις-а“ знов в користь Аркудия. Але виводи проф. Ґолубєва не переконали учених, бо ще й опісля богато з них уважало автором „'Αντίῤῥησις-а“ Потія. В останнім часї виступив Ем. Леґран (Bibliographie Hellenique III. Париж 1895) в обороні авторства Аркудия, причім додав, що мав під рукою латиньску рукопись, з початку XVII в. п. н. „Petri Arcudii Corcyraei Aphologia aduersus Christophorum Philaletem“.

Невважаючи на се старає ся К. Студинський довести, що автором „'Αντίῤῥησις-а“ був Потій. Заміти Ґолубєва против погляду Скалабановича ослаблює К. С. цитатами з самої „'Αντίῤῥησις“. Дальше замічає К. С., що анї Скалабанович анї Ґолубєв не знали ще брошури Потія п. з. „Унія“ (1595), з якої автор „'Αντίῤῥησις-а“ цілі уступи дословно передає. Се міг зробити лише один і той самий автор. Те саме робить Потій в своїх пізнїйших творах. На підставі ідентичности поглядів „'Αντίῤῥησις-а“ і иньших творів Потія, на основі тону, в якім писана книжка, на підставі загальної характеристики творів Потія і Аркудия виказує С. що автором „'Αντίῤῥησις-а“ був Потій, а не Аркудий.

Що до заголовка латиньскої рукописи, яку найшов Леґран і в якій Петро Аркудий виразно означений автором, замічає С., що сей заголовок не доказує нїчого, бо Потій видавав значну часть своїх творів анонїмно, або навіть під чужим іменем, як се стало ся з „Obron-ою florentyjskiego Synod-у“, що вийшла під іменем Теодоровича, про що згадує Потій в своїх листах до кн. Сапіги.

На підставі одного листу Потія стверджує С., що полемічний твір, уложений в латиньскій мові против „Апокрізіса“ справді істнував. Коли сей твір стояв в таких відносинах до руського і польського виданя „'Αντίῤῥησις-а“, в яких стоїть оригінал до перекладів, то і тогди не можна сумнївати ся, що автором латиньского тексту був Потій, а не Аркудий.

IV засїданє дня 1 цьвітня.

1) Вибрано дійсним членом д. Михайла Павлика. 2) Секция уконституовала ся на ново, вибравши головою дра Ів. Франка, заст. голови дра Олек. Колессу, секретарем Волод. Гнатюка.

Засїданя математично-природописно-лїкарськоï секциï.

I. засїдане дня 4 цьвітня.

1) Секция уконституувала ся на ново вибравши головою проф. Івана Верхратського, заст. голови дра Щасного Сельського, секретарем дра Евгена Озаркевича, заступ. секретаря проф. Петра Огоновського. 2) Вибрано дїйсним членом Володимира Шухевича.

Засїданя комісий.

Археоґрафічна комісия. (Засїдане дня 4 цьвітня). 1) Проф. М. Грушевський подав до відомости, що III т. „Жерел до історії України-Руси“ небавом покінчить ся і вийде ще перед вакациями; V тому, зладженого Ст. Томашівським, надруковано вже 7 аркушів; на разї перервано друк, але він небавки зачне знов продовжати ся. Дальший том „Апокріфів“ почне також в недовгім часї друкувати ся. 2) Др. Студинський подав звістку про два рукописи творів Мел. Смотрицького, один у бібліотецї Осолїнських, другий в царській публичній бібліотецї в Петербурзї, та запропонував видати їх зі вступною розвідкою. Рішено, аби др. Студинський подав на найблизшім засїданю плян збірки, до якої увійшлиб і згадані рукописи.

Язикова комісия. (Засїдане 30 марта).

1) Признано потребу практичних словарів нїмецько-руського і польсько-руського. Принято до відомости, що перший словар виготовлює вже др. С. Смаль-Стоцький в Чернівцях, другий др. М. Пачовський у Львові. 2) Признано потребу великого академічного словаря нашої мови та специяльних словарів до Котляревського і до Шевченка. Ухвалено порозуміти ся з ріжними людьми, що вже призбирували словарнї материяли і розпочати працю над уложенєм згаданих словарів.

Етноґрафічна комісия. (Засїдане 24 марта).

1) В. Гнатюк повідомив, що на VIII том „Етноґраф. Збірника підуть галицькі народні новелї, зібрані д. Осипом Роздольським, а на IX материяли записані ним, В. Гнатюком, у Пряшівській епархії та пісні і весїлє з Бачки (Угорщина). 2) Д. Олек.

Барвінський повідомив, що д. Волод. Шухевич дістав нові материяли з Гуцульщини і як тілько упорядкує їх, віддасть другу частину своеї праці про Гуцулів до друку. 3) Др. Олек. Косесса предложив збірник пісень з нотами, зібраний його братом Іваном у Стрийщині. Ухвалено його надрукувати в однім із найблизших томів „Етноґр. Збірника" враз із біоґрафією покійника. 4) Порішено віднести ся до о. Остапа Нижанковського, аби передав пісні, передані йому для згармонїзованя, комісиї, яка буде старати ся їх відвідно видати. 5) Порішено увійти в обміну з ріжними фольклиорними товариствами. 6) Ухвалено на внесене д. М. Павлика удати ся до Видїлу, аби вистарав ся від сойму підмоги на етноґрафічну експедицию в ріжні сторони нашого краю.

Видання Товариства.

січень—цьвітень 1900 р.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка, Т. XXXIII.

1) Бронзові мечі з Турецького повіту (Галичина) (з рисунком), подав Михайло Грушевський. Ст. 1—4.

2) Про наголос в українсько-руській мові, студия дра Володимира Омримовича (далї буде). Ст. 1 - 64.

3) Варианти на декотрі Шевченкові твори, подав Олександер Кониський. Ст. 1—16.

4) Miscellanea: а) Замітка про гетьмана Сагайдачного О. Щуровського; б) Як австрийський уряд був зацікавив ся Бойками, подав В. Гнатюк; в) Петро Лашкарьов (некрольоґ) і 2) Митрофан Дикарів, некр. звістка М. Грушевського. Ст. 1 - 6.

5) Наукова Хроніка: 1) Огляд західно-европейської лїтератури по культурній і полїтичній історип, історип лїтератури й штуки за 1898 р., подає др. Мирон Кордуба — III. Нові часи; 2) Огляд часописей за 1898 р. Часописи видавані по-за Україною. Ст. 1—54.

6) Бібліоґрафія (рецензиї й справозданя). Ст. 1 - 46.

7) З Товариства (вересень—грудень 1899 р.) Ст. 1—5.

Записки, т. XXXIV.

1) Сторінка з історип сїльського духовенства (по самбірським актам XVI в.) написав Михайло Грушевський. Ст. 1—82.

2) Деякі причинки до поправнїйшого видання поезий Тараса Шевченка, написав Юліян Романчук. Ст. 1—32.

3) Miscellanea: а) Петиция до митрополїта й полєміка з за неї под. В. Гнатюк; б) Про збірник пісень Бодянського под. Ол. Маркевич; в) До історип вірші на Вкраїнї под. др. І. Франко. Ст. 1—14.

4) Наукова Хроніка: Огляд часописей за 1899 рік — часописи українсько-руські, под. С. Томашівський. Ст. 1—8.

5) Бібліоґрафія (рецензиї й справозданя). Ст. 1—58.

Записки, т. XXXV—XXXVI (подвійний), містить в собі другу половину рефератів призначених на археольоґічний з'їзд у Київі. Реферати з области мови і історії літератури.

I. 1) Переднє слово (по німецьки). Ст. 5—6.

2) Резюме всїх зголошених рефератів з язикознавства й історії літератури (по німецьки). Ст. 7—23.

3) Переднє слово (по руськи). Ст. 24 25.

II. Реферати подані в скороченю:

1) Носові звуки в словянських мовах, Олександра Барвіньского Ст. 3—5.

2) Причинки до історії угро-руської мови і літератури, дра Олександра Колесси. Ст. 6 - 7.

3) Причинок до пізнаня розвитку народньої мови в письменстві у Галицьких Русинів, Ілї Кокорудза. Ст. 7—8.

4) Про наголос в українсько-руській мові, дра Володимира Охримовича. Ст. 9—10.

5) Історичне тло Слова о полку Ігоревім, дра Володимира Коцовського. Ст. 10—12.

6) Карпаторуське письменство XVII—XVIII вв. дра Івана Франка. Ст. 13—14.

III. Реферати подані в цїлости:

1) Про говор долівський, написав Іван Верхратський Ст. 1—128.

2) Русини Пряшівської епархії і їх говори, написав Володимир Гнатюк. Ст. 1—70.

3) Слово о Лазаревѣ воскресенiи, староруська поема на апокрифічні теми, розвідка дра Івана Франка. Ст. 1—57.

4) Новий причинок до студий над Іваном Вишенським — йогож. Ст. 1—4.

5) Псевдо Матвієве евангеліє про уродження й дїтство Марії та його сліди в українсько-руській літературі — йогож. Ст. 1—32.

6) Хто був автором „Ἀντίῤῥησις-а"?, написав др. Кирило Студинський. Ст. 1—32.

7) Якуб Ґаватович (Ґават), автор перших руських інтермедий з 1619 р. написав М. Павлик. Ст. 1—44.

Хроніка Наукового Товариства імени Шевченка ч. I.

1) Дотеперішній розвій Наукового Товариства імени Шевченка (з портретами фундаторів Товариства, першого голови Товариства Кирила Сушкевича, і Дому Наукового Товариства ім. Шевченка) — М. Грушевського. Ст. 3—19.

2) Діяльність Виділу Товариства в 1899 р. Ст. 20—26.

3) Діяльність секций і наукових комісий Товариства. Ст. 27—35.

4) Наукові видання Товариства з 1899 р. Ст. 36—45.

5) Реґулямін секций і наукових комісий Наукового Товариства ім. Шевченка. Ст. 46—48.

6) Дійсні члени Товариства. Ст. 49—88.

7) Видання, що приходили до бібліотеки Наук. Тов. ім. Шевченка в 1899 р. Ст. 89—91.

8) Касове справоздане Наук. Товариства ім. Шевченка за р. 1899. Ст. 92—105.

9) Реґулямін фондів для запомоги літератів. Ст. 106.

10) Стан маґазину Товариства з кінцем грудня 1899 р. Ст. 107—116.

III. Die Chronik der Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften Nr. I.

1) Die bisheriege Entwickelung der Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften. M. Hruševśkyj. Ст. 3—23.

2) Die Thätigkeit des Ausschusses der Gesellschaft im J. 1899. Ст. 24—31.

3) Die Thätigkeit der Sectionen und wissenschaftlichen Commissionen der Gesellschaft. Ст. 32—42.

4) Wissenschaftliche Publikationen der Gesellschaft im. J. 1899. Ст. 43—51.

5) Wirkliche Mitglieder der Gesellschaft. Ст. 52—98.

6) Periodische Publikationen, welche die Bibliotek der Ševčenko-Gesellschatt der Wissenschaften im J. 1899 tausch-oder kaufweise erhielt. Ст. 99—101.

7) Auszug aus dem Kassa-Berichte der Ševčenko-Ges. D. Wissenschaften für das J. 1899. Dr. Wl. Ochrymovyč. Ст. 102—105.

Літературно-Науковий Вістник (наукова частина). І книжка (за січень):

1) Наталія Кобринська, М. Грушевського. Ст. 1—23.

2) Жіноча доля в сучасній німецькій літературі, Е. Деґена. Ст. 24—30.

3) Людові Університети, Евгена Косевича. Ст. 31—53.

4) Із чужих літератур (Нова повість Е. Зоя „Fécondité". Соті роковини уродин Генріха Гайне). Написав Іван Франко. Ст. 59—63.

5) Хроніка і бібліоґрафія. Ст. 64—80.

ІІ книжка (за лютий):

1) Розвід в минувшости і теперішности. З поводу нового німецького кодекса. Подав П. Рондяк. Ст. 81—107.

2) Новини нашої літератури: а) Повісти і оповіданя І. С. Левицького. Л. Ч. Ст. 108—118.; б) „Страшний ворог". Книжка про горілку — Івана Липи. Ст. 118—124.

3) З російської України. Сумний стан українського театру. Драматичні „твори" Сластина — Гната Хоткевича. Ст. 125—135.

4) Журнал і публіка. Написав Іван Франко. Ст. 136—146.

5) Хроніка і бібліоґрафія. Ст. 147—160.

ІІІ книжка (за марець):

1) Панько Олелькович Куліш. Огляд його діяльности. Написав Осип Маковей. Ст. 161—183.

2) Наші товариства. І. Наукове Товариство ім. Шевченка — М. Грушевського. Ст. 184—200.

3) Новини нашої літератури: а) Михайло Коцюбинський: В путах Шайтана і иньші оповіданя — А. Крушельницького. Ст. 201—206; б) М. Ф. Сластин: „Приймак", драма в 4-ох діях і 5-ти одмінах — Г. Хоткевита. Ст. 207.

4) Хроніка і бібліоґрафія. Ст. 208—228.

IV книжка (за цьвітень):

1) Панько Олелькович Куліш. Огляд його діяльности. Написав Осип Маковей (далї). Ст. 1—28.

2) Із чужих літератур. Нові сили в сучасній літературі. І. Ада Неґрі—Евгена Деґена. Ст. 29—41.

3) Джордано Бруно — дра Ф. Йодля. Ст. 42—51.

4) Хроніка і бібліоґрафія. Ст. 52—64.

Відбитки:

Деякі причинки до поправнійшого виданя поезий Тараса Шевченка, написав Юліян Романчук. Ст. 1--32.

Про говор долівський, написав Іван Верхратський. Ст. 1—128.

Русини Пряшівської епархії і їх говори, написав Володимир Гнатюк. Ст. 1—70.

Слово о Лазаревѣ воскресенiи, староруська поема на апокрифічні теми, розвідка дра Івана Франка. Ст. 1—57.

Новий причинок до студий над Іваном Вишенським, написав др. Іван Франко. Ст. 1—4.

Псевдо Матвієве євангеліє про уродженє й дітство Марії та його сліди в українсько-руській літературі, написав др. Ів. Франко.

Хто був автором „'Αντίῤῥησις-а"?, написав др. Кирило Студинський. Ст. 1—20.

Якуб Ґаватович (Ґават), автор перших руських інтермедий з 1619 р., написав М. Павлик. Ст. 1—44.

Людові університети, нап. Євген Косевич. Ст. 1—20.

Проф. Флоринский і українсько-руське письменство, Spectator-a. Ст. 1—24.

Накладом Наукового Товариства імени Шевченка.